

az első helyet az európai országok között. Talán nem is a külföld hibájából... *Eckhardt Sándor.*

V. Buzáth Anna: Óceán. (A Gárdonyi-Társaság kiadása, Eger.) Az irodalmi decentralizáció üdvös megvalósításának egyik fontos feltevése, hogy a vidéki írók is kiadót találjanak. Mert kinyomatni eddig is tudta a könyvét a vállalkozó szellemű vidéki író valami névtelen nyomdavállalatnál, ám a könyvét forgalombahozó és propagáló kiadó neve helyett bizony legtöbbször ez a mondat szerénykedett a címlapon: Kaptható a szerzőnél...

Ezen a kétségtelenül bajos állapoton akarnak segíteni az újabban alakult vidéki könyvkiadóvállalatok és irodalmi társaságok, melyek közt előkelő helyet foglal el az egri Gárdonyi-Társaság. Legújabban egy költeményes kötet jelent meg a kiadásában: V. Buzáth Anna „Óceán” címen összegyűjtött versei.

Egy vívódó, önmagát és az élet értelmét kereső asszonyi lélek sötét hangolását kifejeződései ezek a versek. Valami sóvár életrevágás, de viszontatoppanás a „vágypalota” előtt, — ebből az alaphangulatból születik meg legtöbb költeménye és — tegyük hozzá — a belőlük kiesendülő diszharmónia is.

Ez a diszharmónia helyenkint oly erős, — mondhatnám — szenvedélyes, hogy néha logikai ellenmondást is eredményez. Így például egyik költeményéből megtudjuk, hogy „elég a csókból”, néhány lappal hátrább azonban ellenkező vallomással találkozunk: szemét „a szerelem tüze még

nem gyújtotta lángra”. Ha a költészetben — divatos és némiképen helyénvaló szövegek szerint — nem is szabad logikát keresnünk, ilyen feltűnő ténybeli következetlenségnek még sem szabadna előfordulnia! A kötet utolsó ciklusa ezt a címet viseli homlokán: „Új ösvényen”. A költő azonban adós marad a pozitív válasszal: mi ez az új ösvény?! Csak nem a kétely, a rémület, a zokogás és a diszharmónia?!

A költő mintája, mint bevezető költeményében is kifejezi: Ady. Költeményeinek tekintélyes részére valóban uralkodó befolyással van Ady formában, témában egyaránt, némely költeményében szinte a belső és külső forma szakaszszertinti megegyezésig (Szeretők útja: Héja nász az udvaron).

Forma szempontjából dicséretet érdemel gondossága és választékos nyelvezete. Erősebb önkritika, élményi elmélyülés, egyénibb témák csak javára válnának fejlődésének.

Egy megjegyzést még a kötet témáihoz.

A líra örökké líra marad: én — kifejezés. Mégis: vannak, főként a mai magyar korban vannak kollektív témák, melyek a legegényibb költői ént is dalra ihlethetik. Csodálom, hogy a Gárdonyi-Társaság költőtagját költeményeinek egyetlen sorában sem ihleti meg a legélményibb kollektívumnak: a magyarságnak vagy legalább a magyar nőnek sorsa — hányódása. Ezt gondolnók mi az „Új ösvény”-nek.

A kötethez Babits Mihály írt előszót. *Szarka Géza.*